

Odgovori na pitanja o regulaciji radnog vremena u djelatnosti trgovine

Darko Marečić, dipl. iur.

Od 1 srpnja 2023 na snazi su odredbe posljednjih izmjena i dopuna Zakona o trgovini kojima se pored ostalog, uređuje radno vrijeme u djelatnosti trgovine, tako da se ograničava rad prodajnih objekata nedjeljom, propisuje da su prodajni objekti u dane blagdana zatvoreni, određuje maksimalno trajanje ukupnog radnog vremena prodajnih objekata u tjednu te navode prodajni objekti i pojedini oblici trgovine koji su izuzeti od ograničenja radnog vremena i zabrane rada blagdanima. U nastavku teksta odgovaramo na neka od pitanja naših pretplatnika koja se odnose na reguliranje radnog vremena u djelatnosti trgovinu, posebno u odnosu na prodajne objekte i oblike trgovine koji su izuzeti od ograničenja radnog vremena.

? 1. Na koji je način Zakonom o trgovini regulirano radno vrijeme prodajnih objekata od 1. srpnja 2023?

Posljednjom novelom Zakona o trgovini¹ (Nar. nov., br. 33/23 - u nastavku teksta: Zakon) koja je stupila na snagu 1. srpnja 2023. radno vrijeme u djelatnosti trgovine uređeno je izmijenjenom odredbom čl. 57. tako da se utvrđuje temeljno pravo zaposlenika u djelatnosti trgovine na nedjelju kao dan tjednog odmora kada su prodajni objekti, kao i u dane blagdana zatvoreni, uz mogućnost odabira 16 nedjelja u godini u kojima trgovac može raditi, te određuje maksimalno trajanje radnog vremena prodajnih objekata do najviše 90 sati tjedno u razdoblju od ponedjeljka do subote, odnosno do najviše 105 sati u tjednu u kojem je nedjelja radna (st. 1. do 4.). Istovremeno, propisuju se iznimke od primjene općeg ograničenja radnog vremena prema kojima pojedini prodajni objekti i/ili oblici trgovine mogu raditi svaku nedjelju i blagdanom (st. 5 do 7), kao i obveza vođenja evidencije ranog vremena za svaku radnu nedjelju tijekom tekuće godine u obliku pisane isprave ili elektroničkog zapisa te omogućavanje stavljanja na uvid iste nadležnom inspektoratu na njegov zahtjev (st. 8 i 9.).

Dodajemo da novelom Zakona, odredbe čl. 57.a (kojom je propisano da radno vrijeme u djelatnosti trgovine u posebnim okolnostima određuje Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske) i čl. 61. (kojom se trgovcima propisuje obveza na prodajnom objektu isticanja radnog vremena za potrošača) nisu mijenjanje.

? 2. Na koga se primjenjuju odredbe Zakona o uređenju radnog vremena?

Odredbe Zakona kojima se uređuje radno vrijeme primjenjuju se na trgovce (pravne i fizičke osobe registrirane za djelatnost trgovine, odnosno kupnju i prodaju robe i/ii pružanje usluga u trgovini), neovisno o tome obavljaju li djelatnost trgovine na veliko ili trgovine na malo, uključujući prodaju robe na malo u prodavaonicama i izvan prodavaonica, te na pravne i fizičke osobe iz čl.5. Zakona koje (u nastavku: prodavatelji), koje uz uvjete i na način propisane tom odredbom mogu obavljati prodaju svojih proizvoda izvan prodavaonica: nositelj i/ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva upisanog u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (u nastavku: OPG); nositelj i/ili član samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva upisanog u Upisnik poljoprivrednika (u nastavku: SOPG); pravna i fizička osoba koja nema obvezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala; pravna i fizička osoba upisana u Upisnik šumoposjednika; pravna ili fizička osoba koja posjeduje povlasticu za gospodarski ribolov na moru ili slatkim vodama ili za uzgoj riba i drugih morskih organizama ili dozvolu za akvakulturu; pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje proizvodne djelatnosti; udruge, ustanove, zadruge i druge neprofitne pravne osobe).

Slijedom navedenog, radno vrijeme u djelatnosti trgovine kako je uređeno odredbama čl. 57., 57.a i 61. Zakona primjenjuje se sve trgovce i prodavatelje iz čl. 5. Zakona (u nastavku: trgovci) odnosno na sve prodajne objekte u kojima trgovci obavljaju djelatnost trgo-

¹ Nar. nov., br. 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14, 32/19., 98/19., 32/20. i 33/23.).

vine na veliko i trgovine na malo kao i na oblike i načine obavljanje prodaje robe izvan prodavaonica.

? 3. U kojem dnevnom i tjednom radnom vremenu može raditi prodajni objekt?

Odredbom čl. 57. Zakona kojim se regulira radno vrijeme u djelatnosti trgovine nije propisano trajanje dnevnog radnog vremena prodajnog objekta, nego je propisano da radno vrijeme prodajnih objekata određuje trgovac u ukupnom trajanju do 90 sati tjedno, a koje trgovac samostalno raspoređuje u razdoblju od ponedjeljka do subote (st.1). U onom tjednu u kojem trgovac sukladno st.4. čl. 57. Zakona odabere nedjelju kao radnu, maksimalni fond radnih sati u razdoblju od ponedjeljka do nedjelje povećava se za 15 sati te iznosi ukupno 105 sati tjedno, a koje trgovac samostalno raspoređuje od ponedjeljka do nedjelje. Dakle, u okviru propisanog ukupnog trajanja maksimalnog fonda radnih sati tjedno, trgovac samostalno određuje dnevno radno vrijeme svog prodajnog objekta, uključujući početak i završetak rada, pri čemu ono može biti istovjetno za sve dane u tjednu (npr. 15 sati), ali i ne mora.

? 4. Da li prodajni objekt mora biti otvoren svih 16 nedjelja u godini?

Iznimno od čl. 57. st.2. Zakona prema kojem su prodajni objekti zatvoreni nedjeljom, u svrhu postizanja ravnoteže privatnog i poslovnog života zaposlenika u djelatnosti trgovine te uvažavajući potrebe hrvatskog gospodarstva koja se uglavnom temelji na turizmu, odredbom st.4. istog članka propisano je da trgovac može samostalno 16 nedjelja u godini odrediti kao radne, s time da se trajanju radnog vremena prodajnih objekata do 90 sati u razdoblju od ponedjeljka do subote, dodaje 15 sati, koje trgovac raspoređuje od ponedjeljka do nedjelje. Međutim, u skladu s odredbom čl. 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini (Nar. nov., br. 33/23), u 16 radnih nedjelja u 2023. ne ubrajaju se nedjelje koje su do stupanja na snagu tog Zakona (do 1. srpnja 2023) bile radne.

Navedeno za trgovca predstavlja mogućnost, a ne i obvezu, što znači da trgovac ne mora raditi svih 16 nedjelja u tekućoj godini (iznimno u 2023, u razdoblju od 1.7. do 31.12.), što znači da može raditi i manje, ali nikako više od 16 nedjelja.

? 5. Mora li trgovac u radnoj nedjelji iskoristiti svih 15 dodatnih sati rada ili može dio neiskorištenih radnih sati prenijeti u ostale dane u tjednu?

Odredbom čl. 57. st.1. Zakona propisano je da radno vrijeme prodajnih objekata određuje trgovac u razdobljima od ponedjeljka do subote u ukupnom trajanju do 90 sati tjedno, a koje trgovac samostalno raspoređuje. Stavkom 4. istog članka propisano je da trgovac samostalno 16 nedjelja u godini određuje kao radne s time da se trajanju radnog vremena prodajnog objekta iz st.1. ovoga članka dodaje 15 sati koje raspoređuje od ponedjeljka do nedjelje. Budući da se u tjednu u kojem trgovac odredi radnu nedjelju dodaje 15 radnih sati, trgovac može tih 15 radnih sati iskoristiti samo u toj nedjelji koju je odredio kao radnu, što znači da u slučaju ako bi radio manje, razliku neiskorištenih sati ne može koristiti od ponedjeljka do subote u tjednu koje prethodni ili slijedi radnoj nedjelji, imajući u vidu da je odredbom čl. 57.st.1. Zakona propisano da je maksimalni fond radnih sati prodajnog objekta u razdoblju od ponedjeljka do subote do najviše 90 sati tjedno.

? 6. Da li se ograničenje ukupnog tjednog radnog vremena i mogućnosti rada 16 nedjelja odnosi na sve prodajne objekte jednog trgovca ili na svaki prodajni objekt zasebno?

Propisivanje maksimalnog fonda radnih sati tjedno (do 90 sati, odnosno 105 sati u tjednu u kojem je nedjelja radna) kao i mogućnost odabira 16 radnih nedjelja odnosi se isključivo na svaki prodajni objekt (prodavaonicu, pokretno vozilo, štand, skladište) neovisno o tome koliko u koliko prodajnih objekata trgovac obavlja djelatnost trgovine na veliko i/ili na malo.

? 7. Na koji način Zakon uređuje radno vrijeme trgovačkog centra?

Odredbom čl. 57. Zakona uređeno je radno vrijeme prodajnih objekata u kojima se obavlja djelatnost trgovine. Prodajnim objektom, u smislu čl. 2. toč.1. istog Zakona smatra se prodavaonica, skladište, tržnica na veliko, tržnica na malo ili drugi oblici prodaje robe izvan prodavaonica (npr. prodajni štand/klupa, kiosk, prodajni automat, pokretna prodaja, prigodna prodaja, prodaja na daljinu). Odredbom čl. 17. Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima u uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica (Nar. nov., br. 66/09., 108/09., 8/10. i 108/14.; u nastavku: Pravilnik o MTU) propisano je, pored ostalog, da se u trgovačkom centru nalaze različite vrste prodavaonica (specijalizirane prodavaonice, samoposluge, robne kuće, prodaja putem prodajnih klupa i štandova i sl), a mogu se nalaziti i drugi sadržaji (npr. poslovnice banaka, poštanski uredi, ugostiteljski objekti, objekti za slobodno vrijeme i dr), s time da površina prodajnog prostora mora biti najmanje 3 000 m².

Slijedom navedenog, odredbe Zakona kojima se uređuje radno vrijeme prodajnih objekata, uključujući ograničenje rada nedjeljom, neradne blagdane i maksimalno trajanje ukupnog fonda radnih sati tjedno odnosi se samo na prodajne objekte (prodavaonice, štandove, klupe) u kojima se obavlja djelatnost trgovine, a ne i na ostale sadržaje unutar trgovačkog centra, odnosno na trgovački centar kao cjelinu. Pritom, radno vrijeme za svaku prodavaonicu, prodajni štand odnosno klupu u okviru propisanog ograničenja samostalno određuje trgovac, ili radno vrijeme svih prodajnih objekata unutar trgovačkog centra može u okviru propisanog ograničenja, odrediti upravitelj trgovačkog centra, ako je tako ugovoreno prilikom sklapanja ugovora o zakupu prodajnog prostora.

? 8. Na koje blagdane prodajni objekti moraju biti zatvoreni?

Odredbom čl. 57. st.3. Zakona propisano je da su prodajni objekti zatvoreni u dane blagdana, a da Vlada Republike Hrvatske može odlukom odrediti prodajne objekte koji su dužni raditi u dane blagdana sukladno zakonu kojim se uređuju blagdani, spomendani i neradni dani u Republici Hrvatskoj. Koji su dani u Republici Hrvatskoj određeni kao blagdani i neradni dani propisano je Zakonom o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj (Nar. nov., br. 110/19.). Čl. 1. tog Zakona propisano je da su blagdani i neradni dani u Republici Hrvatskoj: 1. siječnja – Nova godina; 6. siječnja – Bogojavljenje ili Sveta tri kralja; Uskrs i Uskrсни ponedjeljak; Tijelovo; 1. svibnja – Praznik rada; 30. svibnja – Dan državnosti; 22. lipnja – Dan antifašističke borbe; 5. kolovoza – Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja; 15. kolovoza – Velika Gospa; 1. studenoga – Svi sveti; 18. studenoga – Dan sjećanja na žrtve

Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje; 25. prosinca – Božić i 26. prosinca, prvi dan po Božiću, Sveti Stjepan.

? 9. Da li trgovac, kao radnu nedjelju može odabrati nedjelju koja pada u blagdan?

Imajući u vidu da je odredbom čl. 57. st.3. Zakona propisano da su prodajni objekti zatvoreni u dane blagdana, kao i da odredba st.2. istog članka kojom je propisano da su prodajni objekti zatvoreni nedjeljom ne isključuje primjenu odredbe čl. 57. st.3. Zakona, te odredbu čl. 4. Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima kojom je propisano da ako blagdan pada u nedjelju, isti se ne prenosi u idući dan, trgovac ne može nedjelju koja pada u dane blagdana odrediti kao radnu i ta nedjelja ne ulazu u iznimku od 16 radnih nedjelja.

? 10. Koji prodajni objekti i oblici trgovine mogu raditi raditi nedjeljom i blagdanima?

U skladu s odredbom čl. 57. st.5. Zakona, nedjeljom i blagdanima mogu raditi prodajni objekti se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline: **željezničkih i autobusnih kolodvora, zračnih luka, luka otvorenih za javni promet, luka unutarnje plovidbe brodova, zrakoplova i trajekata za prijevoz osoba i vozila; benzinskih postaja; hotela, kampova, nautičkih marina; bolnica; prostora vjerskih i kulturnih ustanova, te drugih subjekata u kulturi, muzeja, centara za posjetitelje odnosno interpretacijskih centara; obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava; te proglašeni zaštićeni područja prirode u skladu s posebnim propisima. Za primjenu navedenih iznimaka, bitno je da se prodajni objekt (prodavaonica, kiosk i dr.) nalazi unutar ili je sastavni cjelina ili određenog objekta ili područja obuhvaćenog iznimkom, a ne izvan te cjeline odnosno objekta. To znači da u svojoj naravi ti prodajni objekti čine neodvojivu fizičku povezanost prodajne funkcije s cjelinom na kojoj se nalaze odnosno objektom u kojem se nalaze.**

Odredbom čl. 57 st. 6. Zakona propisano je da se ograničenje rada u djelatnosti trgovine, uključujući rad nedjeljom i neradne blagdane ne primjenjuje na: otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda; prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo i prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na veliko; prigodnu prodaju na sajmovima i javnim manifestacijama; prodaju putem automata; i prodaju na daljinu (npr. prodaja putem interneta, TV i radio prodaja, prodaja putem kataloga).

Kao posljednja iznimka, odredbom čl. 57. st.7. Zakona propisano je da distribucija (prodaja) tiska putem kioska kao posebnog oblika prodaje izvan prodavaonica može biti otvorena nedjeljom i blagdanima u vremenu od 7.00 do 13.00 sati.

? 11. Da li prodajni objekti na autobusnim i željezničkim stajalištima mogu raditi nedjeljom i blagdanima?

Iznimkom od općeg pravila o ograničenju radnog vremena prodajnih objekata, uključujući rad nedjeljom i neradnim blagdanima, obuhvaćeni su samo oni prodajni objekti (prodavaonice, kiosci, prodajni štandovi) koji se nalaze unutar ili su sastavni dio autobusnih odnosno željezničkih kolodvora.

Odredbom čl. 4. st.1.toč.2. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Nar. nov., br. 41/18., 98/19, 30/21 i 114/22) propisano je da je autobusni kolodvor objekt za prihvata i otpremanje autobusa i putnika u javnom cestovnom prijevozu koji mora ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom o autobusnim kolodvorima (Nar. nov., br. 57/18.), a

čl. 4. st.1. toč.3. istog Zakona, da je autobusno stajalište, posebno izgrađena i/ili označena prometna površina određena za zaustavljanje autobusa, koja omogućava sigurni ulazak odnosno izlazak putnika iz vozila. Odredbom čl. 4. toč. 13. Zakona o ugovorima o prijevozu u željezničkom prometu (Nar. nov., br. 87/96 i 114/22) propisano je da je željeznički kolodvor svako željezničko službeno mjesto koje je otvoreno za cjelokupan ili ograničen prijevoz putnika (putnički kolodvor) i stvari (teretni kolodvor), a uključuje kolodvorske zgrade i ostale objekte i odgovarajući prostor za uslugu prodaje karata, dok je čl. 1. toč.1. Pravilnika o opremljenosti pojedinih vrsta uslužnih objekata (Nar. nov., br. 58/22) propisano da je željezničko stajalište službeno mjesto u kojem se vlakovi za prijevoz putnika zaustavljaju u skladu s voznim redom samo radi ulaska i izlaska putnika.

Slijedom navedenoga, razvidno je da se autobusna i željeznička stajališta ne smatraju autobusnim odnosno željezničkim kolodvorima te se na prodajne objekte na tim stajalištima ne primjenjuju izuzeća propisana čl. 57. st.5. Zakona, nego opća ograničenja radnog vremena prodajnih objekata u odnosu na maksimalno trajanje radnih sati tjedno (do 90 sati od ponedjeljka do subote odnosno do 105 sati od ponedjeljka do radne nedjelje), ograničen rad nedjeljom (do 16 nedjelja godišnje) i zabrana rada u dane blagdane.

? 12. Koja se roba smije prodavati u prodavaonicama na benzinskim postajama?

Od općeg ograničenja radnog vremena prodajnih objekata, uključujući rad nedjeljom i neradne blagdane, osim benzinske postaje, izuzeti su i prodajni objekti koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline benzinskih postaja. Odredbom čl. 23. Pravilnika o klasifikaciji prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo (Nar. nov., br. 39/09. i 46/15.) propisano je da je prodavaonica na benzinskoj postaji posebno uređen prodajni objekt koji se nalazi na prostoru benzinske postaje u kojem se nudi i prodaje raznovrsna roba u kojoj ne prevladavaju hrana, pića i duhanski proizvodi, a svi se proizvodi mogu prodavati isključivo u originalnom pakiranju. U prodajni asortiman prodavaonice na benzinskoj postaji ne smije ulaziti hrana koja prema posebnim propisima zahtijeva uvjete čuvanja i izlaganja na policama, koja ne smije biti izložena izvoru kontaminacije, teških metala i otrovnih plinova, a koristi se u svakodnevnoj prehrani ljudi uporabom u kućanstvu.

Dakle, izuzećem od ograničenja rada nedjeljom i zabrane rada blagdanima osim benzinskih postaja, izuzete su i prodavaonice na benzinskim postajama za koje je nadležno upravno tijelo Grada Zagreba odnosno županije u čijem djelokrugu je obavljanje povjerenih poslova državne uprave u području trgovine, na zahtjev trgovca, donijelo rješenje kojim je utvrđeno da su ispunjeni minimalni tehnički i drugi propisani uvjeti za prodavaonicu na benzinskoj postaji, prodajni asortiman u istoj te opremu i sredstva kojima se obavlja prodaja

? 13. Smije li objekt jednostavnih brzih usluga koji na benzinskoj postaji u kojem se prodaju odnosno uslužuju pekarski proizvodi biti otvoren nedjeljom i blagdanima?

Odredbe čl. 57. st.2. - 4. Zakona kojima se propisuje ograničenje rada u djelatnosti trgovine nedjeljom i zabrana rada u dane blagdana odnose se na prodajne objekte u kojima se obavlja djelatnost trgovine (na veliko i/ili na malo), a odredba st.5. istog članka kojima se propisuje izuzimanje od općeg ograničenja rada nedjeljom i zabrane rada blagdanima, odnosi se isključivo na prodajne objekte koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline, pored ostalog i benzinskih postaja.

U konkretnom slučaju riječ je o ugostiteljskom objektu iz skupine Objekti jednostavnih usluga, vrsta Objekti jednostavnih brzih usluga na koji se primjenjuju odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (Nar. nov., br. 85/15., 121/16., 25/19., 98/19., 32/20., 42/20 i 126/21.) i Pravilnika o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupine "restorani", "Barovi", "Catering objekti" i "Objekti jednostavnih usluga" (Nar. nov., br. 82/07., 82/09., 75/12., 69/13. i 150/14.). Prema čl. 7. st.1. toč.2. tog Pravilnika propisano je da je objekt jednostavnih brzih usluga ugostiteljski objekt u kojem se mogu pripremati jednostavna jela koja se pripremaju i uslužuju na jednostavan i brz način, a koriste se za brzu konzumaciju kao što su: razne vrste burgera, pizza, topli i hladni sendviči, pommes frites, hot dog, palačinke i slična jela, a mogu se usluživati jednostavna jela u konfekcioniranom obliku, bezalkoholna pića i napitci.

Prema mišljenju Ministarstva turizma (Kl. 334-01/18-01/508., Ur.br. 529-06-01-01/1-18-2 od 5.10.2018.) u objektu jednostavnih brzih usluga mogu se usluživati već pripremljeni industrijski pekarski proizvodi (npr. peciva, punjena peciva, piroška s hrenovkom, bureci, i sl. proizvodi od lisnatog tijesta) koji se u objektu samo termički obrađuju te mogu biti dio ugostiteljske ponude objekta jednostavnih brzih usluga, uz uvjet da je za isti ugostiteljski objekt nadležno upravno tijelo rješenjem utvrdilo da objekt ispunjava minimalne uvjete propisane za vrstu ugostiteljski objekt jednostavnih brzih usluga.

Slijedom navedenog, na termičku obradu već pripremljenih pekarskih proizvoda i njihovu prodaju odnosno usluživanje u objektu jednostavnih brzih usluga koji posluje u sklopu benzinske postaje ne primjenjuju se odredbe čl. 57. Zakona o regulaciji radnog vremena u djelatnosti trgovine što znači da isti mogu obavljati dopuku industrijski pripremljenih pekarskih proizvoda i iste prodavati nedjeljom i blagdanom u radnom vremenu kojeg je odredio ugostitelj ili unutar radnog vremena benzinske postaje.

? 14. Od općeg ograničenja rada u djelatnosti trgovine izuzeti su prodajni objekti koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline kulturnih i vjerskih ustanova. Koje se ustanove smatraju kulturnim, a koje vjerskim ustanovama?

Odredbom čl. 57. st.5. Zakona propisano je da se odredbe st. 1. - 4. istog članka o ograničenju radnog vremena prodajnih objekata, uključujući rad nedjeljom i neradne blagdane, ne primjenjuju na prodajne objekte koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline, uz ostalo, kulturnih i vjerskih ustanova. Na osnivanje svih ustanova pa tako i ustanova u kulturi i vjerskih ustanova primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama (Nar. nov., br. 76/93., 29/97., 47/99., 35/08., 127/09. i 151/22), te posebni zakoni kojima se uređuje osnivanje i djelovanje pojedinih ustanova u kulturi.

Ustanove u kulturi osnivaju se radi obavljanja kulturnih djelatnosti koje uključuju arhivsku djelatnost, muzejsku djelatnost, knjižničnu djelatnost, djelatnost kulturno-umjetničkog stvaralaštva i druge djelatnosti u kulturi. Na osnivanje i djelovanje ustanova u kulturi, pored Zakona o ustanovama primjenjuju se posebni zakoni kojima se uređuje pojedina djelatnost u kulturi, npr.: u odnosu na arhivske ustanove - Zakon o arhivskom gradivu i arhivima (Nar. nov., br. 61/18., 89/19. i 114/22.), u odnosu na muzeje - Zakon o muzejima (Nar. nov., br. 61/18., 89/19. i 114/22.), u odnosu na knjižnice - Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Nar. nov., br. 17/19., 89/19. i 114/22.), u odnosu na kazališta - Zakon o kazalištima (Nar. nov., br. 71/06., 121/13., 26/14. i 89/19.). Vjerske ustanove su ustanove koje u skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica (Nar. nov., br. 83/02., 73/13.) osnivaju

vjerske zajednice. Odredbom čl. 11. potonjeg Zakona propisano je da vjerske zajednice imaju pravo osnovati i vjerske školske ustanove (škole i učilišta), a mogu osnovati i druge ustanove sukladno posebnom zakonu. Primjerice, vjerske zajednice mogu osnovati u skladu s odredbama: Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Nar. nov., br. 10/97., 107/07., 94/13., 98/19. i 57/22) - dječje vrtiće; Zakona o socijalnoj skrbi (Nar. nov., br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23) - ustanove socijalne skrbi (centar za odgoj i obrazovanje, centar za rehabilitaciju, centar za pružanje usluga u zajednici, dom za odrasle osobe i dom za starije osobe i centar za pomoć u kući).

Slijedom navedenog, samo oni prodajni objekti (prodavaonice, kiosci, prodajni štandovi) koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline prostora kulturnih ustanova (npr. kazališta, kinodvorana, muzeja) odnosno vjerskih ustanova (npr. vjerskih škola, domova za umirovljene svećenike), mogu raditi bez ograničenja dnevnog i tjednog radnog vremena te nedjeljom i blagdanom sukladno odluci trgovca, ili u okviru radnog vremena ustanove u kojoj se nalaze ili su njen sastavni dio.

? 15. Da li su prodajni objekti koji se nalaze na prostoru svetišta izuzeti od ograničenja rada u djelatnosti trgovine te zabrane rada blagdanima?

Svetišta ili hodočasnička mjesta (hodočastilišta) su sveta mjesta, obično povezana s nekim čudom, relikvijom ili tradicijom posjećivanja vjernika, na kojem vjernici (hodočasnici) odaju počast Bogu, duhovno se obnavljaju, mole za ozdravljenje ili neku drugu nakanu te zahvaljuju za dobivene milosti. U Republici Hrvatskoj većina svetišta posvećena je Blaženoj Djevici Mariji (npr. svetište u Mariji Bistrici, Sinju, Trsatu, Aljmašu), zatim Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu, Svetište Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu i dr.

Budući da svetišta nisu vjerske ustanove, ista nisu obuhvaćena iznimkom od općeg ograničenja rada u djelatnosti trgovine propisana st.5. čl. 57. Zakona, što znači da prodajni objekti na prostoru svetišta ne mogu raditi nedjeljom i blagdanima, osim u slučaju 16 radnih nedjelja tijekom godine, prema odabiru trgovca.

Međutim, ako jedinica lokalne samouprave (općina/grad) povodom vjerskih blagdana ili manifestacija proglasi održavanje sajmenih dana na području svetišta, tada se na tom prostoru može održavati prigodna prodaja robe, budući je prigodna prodaja na sajmovima i javnim manifestacijama sukladno čl. 57. st.6. Zakona, također izuzeta od općeg ograničenja rada prodajnih objekata propisanih odredbama st.1.- 4. istog članka. U tom slučaju na prostoru svetišta na kojem se obavlja prigodna prodaja, smije se prodavati samo roba koja je predmet i svrha prigodne prodaje i to na klupama i štandovima, iz montažnih kioska i prodajnih automata, ali ne i prodajom iz prodavaonica i pokretnih vozila (osim radnim danima u tjednu i tijekom 16 nedjelja po odabiru trgovca).

? 16. Da li se zabrana prodaje nedjeljom i blagdanima primjenjuje i prodaju cvjetnih aranžmana na klupama i/ili putem kioska na prilazima groblja?

Odredbom čl. 57. st. 5. Zakona propisano je da se ograničenja rada u djelatnosti trgovine propisana st. 1 do 4. istog članka u pogledu ograničenja maksimalnog fonda radnih sati tjedno i rada nedjeljom (najviše do 16 nedjelja u godini) te zabranom rada u dane blagdana, ne primjenjuju na prodajne objekte koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline, pored ostalog kulturnih i vjerskih ustanova ili zaštićenih područja prirode. Budući da groblja izrijeком nisu obuhvaćena iznimkom niti se ista smatraju kulturnim ili vjerskim ustanovama niti su proglašeni zaštićenim područjem prirode, nego

su komunalni objekti, kojima u skladu s odredbom čl. 2. Zakona o grobljima (Nar. nov., br. 19/98., 50/12. i 89/17.) upravlja jedinica lokalne samouprave ili isporučitelj komunalne usluge, prodajni objekti (kiosci, prodajni štandovi i klupe) koji se nalaze na groblju ili prilazima groblja, bez obzira na prodajni asortiman, nisu obuhvaćeni iznimkom iz st.5. Zakona. Stoga se na prodajne objekte koji se nalaze na prostoru groblja ili neposredno na prilazu groblja primjenjuju opća ograničenja o radu prodajnih objekata iz čl. 57. st. 1 do 4. Zakona (mogu raditi najviše 16 radnih nedjelja u tjednu u okviru propisanog tjednog fonda radnih sati, a u dane blagdana moraju biti zatvoreni).

Međutim, nedjeljom i u dane blagdana, pravne i fizičke osobe registrirane za aranžersko cvjećarsku djelatnost mogu pružati usluge aranžiranja (npr. ugostiteljskih objekata i vozila povodom vjenčanja i tome sl.).

? 17. Što je interpretacijski centar?

Interpretacijski centar (ili centar za tumačenje) je institucija za širenje znanja prirodnoj ili kulturnoj baštini određenog područja te predstavljaju svojevrsni muzej "bez stalne postav" koji su smješteni uz određeno kulturno, povijesno ili prirodno nalazište (za razliku od tradicionalnih muzeja, centri za tumačenje obično nemaju za cilj prikupljanje, konzerviranje i proučavanje predmetne građe, već je naglasak na edukaciji o značenju određenog područja na kojem su organizirani). Primjerice, interpretacijski centri: DUBoak - Tradicija i baština Dubašnice, Malinska; katedrale sv. Jakova "Civitas sacra", Šibenik; Veliki kaštel Kotišina, Makarska; maritimne povijesti Milne, Milna i dr.

Prodajni objekti koji se nalaze unutar ili su sastavni dio interpretacijskog centra, prema čl. 57. st.5. Zakona izuzeti su od općeg ograničenja rada u djelatnosti trgovine, što znači da mogu raditi radnim danom, nedjeljom i blagdanima u radnom vremenu prema odluci trgovca ili unutar radnog vremena interpretacijskog centra.

? 18. Jesu li kiosci na morskoj plaži izuzeti od ograničenja rada nedjeljom?

Prema Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama (Nar. nov., br. 83/23.) morska plaža je prirodni ili izgrađeni i uređeni kopneni i pripadajući morski prostor pomorskog dobra koji služi za boravak, rekreaciju i kupanje te s tim povezane aktivnosti, a dijele se na javne morske plaže (prirodne morske plaže i uređene morske plaže) i morske plaže posebne namjene. Odredbom čl. 57. st. 5. toč.5. Zakona, od općeg ograničenja rada u djelatnosti trgovine izuzeti su prodajni objekti koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline, pored ostalog i proglašeni zaštićeni područja prirode u skladu s posebnim propisima. Termin proglašenog zaštićenog područja prirode, a koje predstavlja izuzeće u smislu naprijed citirane odredbe čl. 57. st. 5. toč. 5. Zakona, nalazi se u materijalnim odredbama Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), a kojim Zakonom se uređuje sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode i njezinih dijelova te druga pitanja s tim u vezi. Odredbom čl. 111. Zakona o zaštiti prirode taksativno su propisane kategorije proglašanih zaštićenih područja prirode i to: a) od državnog značenja: strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat i park prirode; i b) od lokalnog značenja: regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma i spomenik parkovne arhitekture.

Budući se morske plaže ne smatraju proglašenim zaštićenim područjem prirode, na iste se ne primjenjuje izuzeće u pogledu mogućnosti obavljanja djelatnosti trgovine na tom prostoru nedjeljom i blagdanima. Slijedom navedenog, trgovac koji obavlja djelatnost

trgovine u kiosku kao posebnom obliku prodaje izvan prodavaonica, te na štandovima i klupama na prostoru morske plaže, može sukladno čl. 57. st. 4. Zakona, samostalno odrediti 16 nedjelja u godini kao radne, u kojima može raditi poštujući propisani maksimalni fond od 105 radnih sati tjedno. Međutim, ako se na prostoru morske plaže organizira i obavlja prigodna prodaja na sajmu ili javnoj manifestaciji, tada trgovci koji obavljaju prigodnu prodaju na klupi/štanu ili putem montažnog kioska, na prostoru morske plaže mogu raditi bez ograničenja, uključujući nedjeljom i blagdanima u samostalno određenom radnom vremenu ili radnom vremenu održavanja prigodne prodaje. To stoga, jer je odredbom čl. 57.st.6. Zakona propisano da se opća ograničenja u radu trgovine ne primjenjuju uz ostalo i na prigodnu prodaju na sajmovima i javnim manifestacijama.

? 19. Na koje se poljoprivredne proizvode primjenjuje izuzeće od ograničenja rada u djelatnosti trgovine?

Odredbom čl. 57. st. 6. Zakona propisano je da se odredbe st. 1.- 4. tog članka kojima se ograničava radno vrijeme u djelatnosti trgovine, uključujući rad nedjeljom i neradnim blagdanima ne primjenjuju, uz ostalo i na otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda i prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo te na prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i tržnicama na veliko. Otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda može se obavljati nedjeljom i blagdanima u objektima proizvođača tih proizvoda (tj. na poljoprivrednom gospodarstvu ili na tržnicama na veliko, i to u radnom vremenu kojeg samostalno određuje proizvođač, odnosno u radnom vremenu tržnice ako se otkup obavlja na tržnici. Prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda nedjeljom i blagdanima može se obavljati samo na tržnicama na malo i na veliko, u radnom vremenu sukladno tržnom redu pravne i fizičke osobe koja upravlja tržnicom ili u radnom vremenu prema odluci poljoprivrednog proizvođača. Kod ove iznimke bitno je istaknuti da se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda nedjeljom i blagdanima može obavljati samo na prodajnim klupama i štandovima (ne i putem kioska, pokretnog vozila ili prodavaonice) i to isključivo na prostoru tržnica.

Kada je u pitanju iznimka koja se odnosi na otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda, važno je naglasiti da je tom iznimkom obuhvaćen samo otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda (ne i prerađenih poljoprivrednih proizvoda i prehrambenih proizvoda). Primarni poljoprivredni proizvodi su proizvodi koji su nastali kao rezultat proizvodnje, obrađivanja ili uzgoja, uključujući žetvu, berbu ili pobiranje plodova, mužnju i uzgoj životinja prije klanja, kao i lov, ribolov te sakupljanje divljih plodova i biljaka (npr. jestivo povrće i voće, vinski i stolno grožđe, masline, žitarice, žive životinje, uključujući i divljač, sirovo mlijeko, svježi sir, jaja peradi, med, ribe, rakovi, šumsko bilje, orašasti plodovi i plodovi kestena). Iznimka koja se odnosi na prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama obuhvaća njihovu prodaju na tržnicama na veliko i na tržnicama na malo. Iznimkom su obuhvaćeni samo proizvođači (ne i trgovci) poljoprivrednih proizvoda. U smislu čl. 3. st.2. toč.1) Zakona o poljoprivredi (Nar. nov., br. 118/18., 42/20., 127/20., 52/21. i 152/22), poljoprivredni proizvodi su proizvodi iz Priloga I. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, osim proizvoda ribarstva i akvakulture navedenih u Prilogu I. Uredbe (EU) br. 1379/2013. Europskog parlamenta i Vijeća od 11.12.2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture (npr. svježe klaonički obrađeno jestivo meso, prerađevine od mesa i mesni proizvodi, mast, pekmezi, džemovi, kiseli krastavci, kompoti, voćni sokovi i sirupi i druge prerađevine od voća i povrća, biljna i maslinova ulja, brašno, tijesta,

kolači, kruh i druge prerađevine od žitarica, jogurt, vrhnje, kefir, sirevi i druge mliječne prerađevine, čajevi, alkoholni, vinski i voćni ocat, vino i mošt, liker, rakije, piva i druga i alkoholna pića).

? 20. Smije li se vlastito uzgojena ili izlovljena riba prodavati iz kioska ili na štandovima odnosno klupama na tržnicama na malo nedjeljom?

Odredbom čl. 57. st.6. Zakona propisano da se od općeg ograničenja radnog vremena u djelatnosti trgovine, uključujući i ograničenja rada nedjeljom, te neradnih blagdana izuzima, uz ostalo i prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na veliko i na tržnicama na malo. Budući da se ribe i rakovi (izlovljeni u moru ili iz uzgoja tj. akvakulture), u smislu čl. 3. st.1.toč.i) Zakona o poljoprivredi, ne smatraju se poljoprivrednim proizvodima, njihova prodaja nije obuhvaćen tom iznimkom, nego općom regulacijom radnog vremena u djelatnosti trgovini propisanim čl. 57. st.1. - 4. Zakona. Stoga se riba iz uzgoja ili izlovljena u moru ili slatkim vodama, putem kioska te na štandovima i klupama na tržnicama može prodavati u okviru propisanog trajanja maksimalnog fonda radnih sati tjedno te kroz 16 nedjelja po odabiru prodavatelja.

? 21. Da li su trgovci koji prodaju poljoprivredne proizvode na štandovima tržnice izuzeti od ograničenja prodaje nedjeljom i zabrane prodaje blagdanima?

Izuzeće od ograničenja rada u djelatnosti trgovine (uključujući ograničenje maksimalnog tjednog fonda radnih sati i rad nedjeljom te zabranu prodaje blagdanima) propisano čl. 57. st. 6. Zakona odnosi se isključivo na proizvođače poljoprivrednih proizvoda (SOPG, OPG, pravne i fizičke osobe registrirane za djelatnost poljoprivredne proizvodnje, udruge, ustanove i druge neprofitne pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva) kada svoje poljoprivredne proizvode prodaju na štandovima i klupama na tržnicama na veliko ili na malo, a ne i na trgovce poljoprivrednih proizvoda (pravne i fizičke osobe registrirane za djelatnost kupnje i prodaje poljoprivrednih proizvoda), što znači da trgovci na štandovima i klupama na tržnicama na veliko i na malo mogu obavljati prodaju poljoprivrednih proizvoda samo kroz 16 nedjelja tijekom godine, u dnevnom vremenu koje može trajati do najviše 15 sati, ali ne i u dane blagdana.

? 22. Mogu li raditi svaku nedjelju pekarnice, mesnice i prodavaonice mješovite robe koje se nalaze na prostoru tržnice na malo?

Odredbom čl. 57. st. 6. Zakona o propisano da se odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka o ograničenju radnog vremena u djelatnosti trgovine ne primjenjuju na otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda, prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo i prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na veliko, prigodnu prodaju na sajmovima i javnim manifestacijama, prodaju putem automata i prodaju na daljinu. Kako pekarnice, mesnice i prodavaonice mješovite robe, ali i drugi prodajni objekti (npr. trgovine tekstilom i/ili obucom) nisu obuhvaćeni iznimkom, na njih se, neovisno o njihovoj lokaciji na tržnici, primjenjuje odredbe st. 1. do 4. čl. 57. Zakona o općem ograničenju radnog vremena u djelatnosti trgovine, što znači da ne mogu raditi nedjeljom i blagdanima, osim u slučaju 16 radnih nedjelja godišnje prema odabiru trgovca i to u okviru propisanih fonda radnih sati tjedno.

? 23. Da li se odredbe o ograničenju rada u djelatnosti trgovine odnosi na obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo kada prodaje svoje poljoprivredne proizvode?

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG), u smislu Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (Nar. nov., br. 29/18., 32/19. i 18/23.) je organizacijski oblik gospodarskog subjekta poljoprivrednika fizičke osobe koji radi stvaranja dohotka samostalno i trajno obavlja djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti, a temelji se na korištenju vlastitih i/ili unajmljenih proizvodnih resursa te na radu, znanju i vještinama članova obitelji. Nositelj i/ili članovi OPG-a te članovi obiteljskog kućanstva kao i zaposleni radnici na OPG-u mogu obavljati prodaju primarnih (nepređenih) i prerađenih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na tom gospodarstvu ako je OPG upisan u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, a u okviru upisane dopunske djelatnosti na OPG-u mogu prodavati vlastite prehrambene proizvode, neprehrambene proizvode i predmete opće uporabe proizvedene na tom gospodarstvu.

Odredbom čl. 57. st.5. Zakona o trgovini propisano je da se opća ograničenja rada u djelatnosti trgovine propisana st.1. do 4. tog članka ne primjenjuju na prodajne objekte koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, što znači da prodajni objekti (prodavaonica, kiosk, prodajna klupa ili štand) na OPG-u pomoću kojih nositelji i/ili članovi OPG-a obavljaju prodaju poljoprivrednih, a u okviru dopunske djelatnosti i prehrambenih proizvoda proizvedenih na svom gospodarstvu, mogu raditi bez ograničenja dnevnog i tjednog radnog vremena te svaku nedjelju i blagdanima, u skladu s odlukom nositelja OPG-a.

Jednako tako, ograničenje radnog vremena propisano čl. 57. st. 1 - 4 Zakona ne primjenjuje se na nositelje i članove OPG-a kada prodaju poljoprivrednih (i prehrambenih) proizvoda proizvedenih na svom OPG-u obavljaju: na štandovima i klupama na tržnicama na veliko i na tržnicama na malo, unutar prostora kulturnih i vjerskih ustanova, nautičkih marina kampova, proglašanih zaštićenih područja prirode; prigodnom prodajom na sajmovima i javnim manifestacijama; prodajom na daljinu (putem interneta, kataloga, pošte i dr.); i prodajom putem automata (mlijekomata, uljomata, jajomata), budući su ti oblici prodaje, u skladu s odredbama čl. 57. st. 5. i 6. izuzeti od općeg ograničenja radnog vremena u djelatnosti trgovine.

? 24. Pod kojim uvjetima je prigodna prodaja izuzeta od ograničenja rada nedjeljom i od zabrane prodaje blagdanima?

Prigodna prodaja, u smislu čl. 2. toč. 11. Zakona, je prodaja organizirana u sklopu održavanja sajмова, priredaba i izložbi i drugih manifestacija, na kojoj je dopuštena prodaja samo onih proizvoda koji su predmet i svrha organiziranja spomenutih manifestacija i može trajati najduže do 60 dana u tijeku jedne kalendarske godine, neovisno o vremenu održavanja manifestacije. Izuzimanje od odredbi Zakona kojima se uređuje radno vrijeme, sukladno čl. 57. st. 6. Zakona, odnosi se samo na prigodnu prodaju koja se obavlja na sajmovima (npr. stočni sajam, poljoprivredni sajam, obrtnički sajam) i/ili na javnim manifestacijama (manifestacije koje za javnost organiziraju najčešće turističke zajednice, općine i gradovi povodom svjetovnih praznika ili vjerskih blagdana ili povodom obilježavanja drugih manifestacija od lokalnog, gospodarskog ili turističkog značaja). Druga mjesta i događaji na kojima se inače prema Zakonu može obavljati

prigodna prodaja nisu obuhvaćeni predmetnom iznimkom (npr. na prigodnu prodaju koju na prostoru neposredno ispred svog prodajnog objekta organizira trgovac ne primjenjuje se iznimka od primjene općeg pravila o ograničenju radnog vremena djelatnosti trgovine).

Odredbom čl. 38. Pravilnika o MTU propisano je da se u prodaju robe na pokretnim štandovima ubraja i prodaja robe na malo tijekom prigodne prodaje, kao i da se tijekom prigodne prodaje, prodaja može obavljati i iz prodajnih automata, a u praksi se prigodna prodaja obavlja i u montažnim (mobilnim) kioscima, posebno uređenim za prigodnu prodaju robe koja je predmet organiziranja prigodne prodaje. Prigodna prodaja se ne može obavljati putem pokretnih vozila budući da je pokretna prodaja prodaja od mjesta do mjesta, bez duljeg zadržavanja na jednom mjestu, osim za isporuku robe kupcima. Ako se prigodna prodaja održava nedjeljom i blagdanima, prodavaonice koje se nalaze na prostoru prigodne prodaje u te dane ne smiju biti otvorene, osim u nedjelju i to samo ako je trgovac tu nedjelju odredio kao jednu od 16 radnih nedjelja u kojima tijekom godine može raditi (u tom slučaju prodavaonica može raditi u radnom vremenu do najviše 15 sati dnevno).

? 25. Da li je prodaja robe na sajmovima koji se u redovnim razmacima održavaju tijekom godine izuzeta od ograničenja prodaje robe nedjeljom i zabrane prodaje blagdanima?

Od općeg ograničenja radnog vremena u djelatnosti trgovine, uključujući ograničenje rada nedjeljom i zabranu rada blagdanima izuzeta je samo prigodna prodaja robe na sajmovima (i javnim manifestacijama) koji se, u skladu s odredbom čl. 2. toč. 11. Zakona, organiziraju i održavaju povremeno, u trajanju najviše do 60 dana u kalendarskoj godini, neovisno o vremenu održavanja sajma (ili manifestacije) i na kojima se obavlja prodaja samo robe i proizvoda koji su predmet i svrha organiziranja prigodne prodaje.

Međutim, sajmovi na kojima se prodaje različita roba i proizvodi koji se održavaju konstantno i kontinuirano na određenoj lokaciji tijekom cijele godine (npr. prodaja robe na sajmu svake subote u Samoboru, ili svakog petka u Karlovcu, ili svakog ponedjeljka u Jastrebarskom), ne smatraju se prigodnom prodajom na sajmovima u skladu s odredbom čl. 57. st.6 Zakona, budući nisu ispunjeni uvjeti za prigodnu prodaju propisani čl. 2. toč.11. Zakona (prodaja robe i proizvoda koji su predmet i svrha organiziranja prigodne prodaje, a koja može trajati najdulje do 60 dana u tijeku jedne kalendarske godine, neovisno o vremenu održavanja sajma) te se na njih primjenjuju opća ograničenja rada u djelatnosti trgovine (mogu raditi do 16 nedjelja u tijeku godine, osim blagdanima, uz pridržavanje propisanog maksimalnog fonda radnih sati tjedno).

? 26. Da li jedinica lokalne samouprave može odobravati rad trgovina nedjeljom?

Radno vrijeme prodajnih nedjeljom uređeno je isključivo odredbom čl. 57. Zakona kojim se kao opće pravilo propisuje da su prodajni objekti nedjeljom, ali i blagdanom zatvoreni, uz davanje mogućnosti trgovcu da samostalno odredi 16 nedjelja u tijeku godine u kojima može raditi (do najviše 15 sati dnevno), a istovremeno se određuje prodajni objekti i oblici trgovine koji su izuzeti od primjene reguliranja radnog vremena u djelatnosti trgovine, između kojih je i prigodna prodaja robe na sajmovima i javnim manifestacijama pod uvjetima i na način kako je prigodna prodaja uređena odredbama čl. 2. toč.11. (u pogledu najduljeg trajanja prigodne prodaje i prodajnog asortimana) i čl. 10. st. 3. i 5. Zakona (u pogledu određivanja mjesta na kojemu se prigodna prodaja može obavljati).

Zakonom nije predviđeno da jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi) odlukom ili drugim općim aktom određuje rad prodajnih objekata na svom području nedjeljom (i blagdanima) ili da pojedinačnim aktom odobravaju trgovcu rad nedjeljom (i blagdanima), osim što je čl. 10. Zakona propisano da općine i gradovi odlukom svog predstavničkog tijela određuju mjesta (lokacije) na javno-prometnim površinama na kojima je dopuštena prodaja na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, prodaja putem kioska, automata i prigodna prodaja, odnosno da na zahtjev trgovca predstavničko tijelo općine/grada izdaje lokacijsko odobrenje za prodaju robe na prethodno navedene načine na površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine.

Međutim, jedinica lokalne samouprave u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i regionalnoj samoupravi (Nar. nov., br. 19/13.-proč. tekst, 137/15.-ispr., 123/17., 98/19. i 144/20.) može biti organizator prigodne prodaje, odnosno proglašavati sajmene dane ili javne manifestacije na svom području, na kojima se onda može obavljati prigodna prodaja nedjeljom i blagdanima. O tome se očitovao Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u nastavku: Ministarstvo) u mišljenju objavljenom na mrežnoj stranici Ministarstva² u kojem se pored ostalog navodi:

"... Zakonom o trgovini predviđena je mogućnost prigodne prodaje na sajamskim manifestacijama, poput tradicionalnih vjerskih blagdana (npr. prigodom blagdana Velike Gospe), specifičnih lokalnih manifestacija (npr. Špancirfest) te svih drugih manifestacija koje imaju značaj za stanovništvo, odnosno za koje postoji potreba u jedinicama lokalne samouprave, kao i da je jedinicama lokalne samouprave ostavljena mogućnost da proglaše sajamske dane, sukladno Zakonu o lokalnoj i regionalnoj samoupravi."

Dakle, ako je jedinica lokalne samouprave (općina/grad) donijela zaključak ili odluku kojom proglašava održavanje sajma ili javne manifestacije prigodnom prodajom u određenu nedjelju ili na blagdan ili kroz više nedjelja i/ili blagdana, tada je prigodna prodaja robe na sajmovima i javnim manifestacijama izuzeta od općeg ograničenja rada te se može obavljati, ali samo na klupama i štandovima, iz pokretnih (mobilnih) kioska i drugih montažnih naprava i to u radnom vremenu prema odluci trgovca ili organizatora sajma/manifestacije, ali ne i prodajom robe iz prodavaonica (osim ako je trgovac nedjelju u kojoj se održava prigodna prodaja, odredio kao radnu).

? 27. Smije li suvenirnica u turističkom mjestu raditi nedjeljama i blagdanima?

Odredbom čl. 57. st. 2. Zakona propisano je da su prodajni objekti nedjeljom zatvoreni, a odredbom st. 3. istog članka da su prodajni objekti zatvoreni i u dane blagdana. Iznimno, trgovac može odrediti 16 nedjelja tijekom godina kao radne, a Vlada Republike Hrvatske može odlukom odrediti prodajne objekte koji su dužni raditi blagdanima. U odredbama st. 5. do 6. Zakona taksativno su navedeni prodajni objekti na koje se ne primjenjuju opća ograničenja u radu prodajnih objekata propisanih čl. 57. st.1. do 4. Zakona. Suvenirnice kao vrsta prodajnih objekata nisu obuhvaćene navedenom iznimkom, što znači da ne smiju raditi u dane blagdana, kao i nedjeljom (osim u slučaju 16 radnih nedjelja po odabiru trgovca, ali ako blagdan pada u nedjelju, ta nedjelja ne može ulaziti u iznimku od 16 radnih nedjelja).

² <https://mingor.gov.hr/vijesti/proglasavanje-sajamskih-dana-predvidjeno-je-zakonom-o-trgovini-uvodjenjem-16-radnih-nedjelja-vodi-se-racuna-o-turistickoj-sezoni/9359>

Međutim, ako se suvenirnica nalazi unutar ili je sastavni dio cjeline benzinskih postaja, bolnica, hotela, prostora kulturnih i vjerskih ustanova te drugih subjekata u kulturi, muzeja, interpretacijskih centara, nautičkih marina, kampova i proglašeni zaštićeni područja prirode ili se suvenir prodaju na klupama i štandovima ili iz montažnih kioska na mjestu i u vrijeme održavanja prigodne prodajne na sjajovima i javnim manifestacijama, tada su suvenirnice odnosno prodaja suvenira izuzeti od općeg ograničenja rada u djelatnosti trgovine te mogu raditi nedjeljom i blagdanima u radnom vremenu sukladno odluci trgovca ili objekta/prostora na kojem se nalaze.

? 28. U kojem radnom vremenu može raditi pokretna prodaja?

Pokretna prodaja obuhvaća prodaju od mjesta do mjesta i spada u oblik prodaje robe na malo izvan prodavaonica. U prodajne objekte za pokretnu prodaju robe ubrajaju se motorno vozilo uređeno i opremljeno za pokretnu prodaju, pokretna kolica koja se prevoze od mjesta do mjesta te plovni objekti. Pokretno vozilo za prodaju u smislu Pravilnika o MTU je prilagođeno vozilo koje omogućuje trgovanje robom na malo iz vozila, ako su ispunjeni uvjeti određeni ovim Pravilnikom i sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje sigurnost prometa na cestama odnosno sigurnost vozila, higijena hrane ako se iz vozila prodaje hrana, zaštita okoliša, uređenje naselja i zaštita na radu. Pokretna prodaja može se obavljati samo uz uvjete propisane odlukom predstavničkog tijela općine/grada na području kojeg se ista obavlja (ako takve odluke nema, tada na području te općine/grada pokretna prodaja nije dopuštena), budući je donošenje odluke zakonom propisan uvjet za obavljanja pokretne prodaje.

Odredbi čl. 57. st. 1. do 4. Zakona kojima se propisuju opća ograničenja rada u djelatnosti trgovine odnose se i na pokretnu prodaju, što znači da se prodaja robe putem pokretne prodaje može obavljati u radnom vremenu do najviše 90 sati tjedno u razdoblju od ponedjeljka do subote, da se pokretnom prodajom ne može trgovati nedjeljom i u dane blagdana, ali da trgovac (za svako pokretno vozilo, kolica, plovni objekt) može odabrati 16 nedjelja godišnje u kojima može obavljati prodaju robe s time da nedjelju može raditi u radnom vremenu do najviše 15 sati dnevno.

? 29. Mogu li kiosci nedjeljom i blagdanima, osim tiskovina prodavati i drugu robu?

Odredbom čl. 57. st. 7. Zakona propisano je da distribucija tiska putem kioska kao posebnog oblika prodaje izvan prodavaonica može biti otvorena nedjeljom i blagdanom u vremenu od 7:00 do 13:00 sati. Navedeno predstavlja mogućnost, a ne obligaciju, što znači da trgovci koji obavljaju prodaju tiska iz kioska ne moraju raditi nedjeljom i blagdanom ako to ne žele, niti moraju raditi svaku nedjelju i blagdan. Jednako tako, u onu nedjelju ili blagdan kada radi, mogu, ali i ne moraju raditi od 7:00 do 13:00 sati, nego mogu započeti s radom iza 7:00 sati i/ili završiti s radom prije 13:00 sati, ali ne smiju započeti s radom prije 7:00 sati niti raditi iza 13:00 sati.

Prema mišljenju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, kiosk kao poseban oblik prodaje izvan prodavaonice, pored tiska (ipak) može prodavati asortiman kao i do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini (Nar. nov., br. 33/23.).

? 30. Imaju li trgovci koji prodaju tisak iz kioska pravo odabrati 16 radnih nedjelja kroz godinu te raditi do najviše 15 sati dnevno?

Uz mogućnosti prodaje tiska iz kioska svake nedjelje i blagdanima u vremenu od 7:00 do 13:00 sati, trgovci koji obavljaju distribuciju

(prodaju) tiska putem kioska, mogu kao i svaki drugi trgovci koji obavljaju djelatnost trgovine u prodajnom objektu, u skladu s odredbom čl. 57. st.4. Zakona, 16 nedjelja u godini odrediti kao radne, poštujući pritom propisani fond od 105 radnih sati tjedno, s time da 15 sati koji se dodaje za rad nedjeljom, trgovac može iskoristiti samo u nedjelju, budući je odredbom čl. 57.st.1. Zakona propisano da radno vrijeme prodajnih objekata od ponedjeljka do subote može iznositi najviše do 90 sati tjedno. Međutim, u tjednu u kojem nedjelje nisu radne, ukupan tjedni fond sati od ponedjeljka do nedjelje može iznositi najviše do 96 sati.

? 31. Da li se ograničenje rada nedjeljom primjenjuje i na ugostiteljsku djelatnost ako se ista obavlja u prostoru prodavaonice?

Odredbom čl. 57. st.2. Zakona propisano je da su prodajni objekti zatvoreni nedjeljom, dok je st. 4. istog člana propisano da trgovac može samostalno 16 nedjelja u godini odrediti kao radne s time da se trajanju radnog vremena prodajnih objekata (do 90 sati tjedno) dodaje 15 sati koje trgovac raspoređuje od ponedjeljka do nedjelje. Ako se u prodavaonici pored djelatnosti trgovine obavlja i djelatnost ugostiteljstva, na djelatnost trgovine, sukladno čl. 57.st.2. Zakona primjenjuju se opće ograničenje od 16 radnih nedjelja u tijeku godine. Međutim, na obavljanje ugostiteljske djelatnosti u istom prodajnom objektu, ne primjenjuje se opće ograničenje od 16 radnih nedjelja u tijeku godine. Podsjećamo da je odredbom čl. 9. st.3. Zakona propisano da u slučaju kada se u prodavaonici obavlja i neka druga djelatnost, prostor namijenjen toj djelatnosti (u ovom slučaju ugostiteljskoj djelatnosti) mora biti vidljivo odvojen od dijela prodavaonice namijenjenog trgovačkoj djelatnosti.

? 32. Smije li se u caffe baru ili restoranu prodavati cigarete nedjeljom i blagdanima?

Ako se u caffe baru ili restoranu uz ugostiteljsku djelatnost u manjem opsegu obavlja prodaja duhanskih proizvoda ili druge robe ako je to uobičajeno ili je u funkciji poboljšanja obavljanja ugostiteljske djelatnosti (npr. sladoleda u originalnom pakiranju, snack proizvoda) i uz pretpostavku da je za takvu prodaju ugostitelj ishodio rješenje nadležnog upravnog tijela kojim se utvrđuje da su za takvu prodaju u ugostiteljskom objektu ispunjeni minimalni tehnički i drugi propisani uvjeti, tada se na takvu prodaju primjenjuje regulacija u ograničenju radnog vremena iz čl. 57. st.1. do st.4. Zakona, što znači da se prodaja navedenih proizvoda može obavljati unutar propisanog maksimalnog tjednog fonda radnih sati, kroz najviše 16 nedjelja u tijeku godine, ali ne i blagdanima. Iznimno, ako se caffe bar ili restoran nalazi unutar hotela ili u sklopu ugostiteljskog kampa, tada je prodaja navedenih proizvoda u tom caffe baru i/ili restoranu u skladu s odredbom čl. 57. st.5. toč.4. Zakona izuzeta od općeg ograničenja prodaje, što znači da se prodaja u tim ugostiteljskim objektima obavljati u radnom vremenu ugostiteljskih objekata, nedjeljom i blagdanima.

? 33. Mogu li se u poslovnici turističke agenciji prodavati suvenir nedjeljom i blagdanima, ako je takva prodaja obuhvaćena rješenjem nadležnog upravnog kojim se utvrđuje ispunjavanje propisanih uvjeta za djelatnost trgovine?

U poslovnici turističke agencije mogu se nedjeljom i u dane blagdana pružati usluge turističke agencije, budući da se u tom slučaju radi o djelatnosti usluga u turizmu koje su uređene Zakonom o pružanju usluga u turizmu (Nar. nov., br. 130/17., 25/19., 42/20. i 70/21.), a ne o djelatnosti trgovine. Međutim, prodaja suvenira smatra se

djelatnošću trgovine na koje su primjenjuju regulacija radnog vremena iz čl. 57. st. 1. - 4 Zakona o trgovini te se takva prodaja može obavljati samo kroz 16 nedjelja u godini sukladno odredbi čl. 57. st. 4. Zakona, ali ne i u dane blagdana.

? 34. Smije li se u frizerskom salonu, nedjeljom i blagdanom obavljati prodaja šampona za pranje kose, za koje je ishođenje rješenje o ispunjavanju uvjeta za njihovu prodaju?

Ako se u frizerskom salonu obavlja i djelatnost trgovine na malo odnosno prodaje šampona za pranje kose ili drugih proizvoda sukladno ishođenom rješenju nadležnog upravnog tijela o ispunjavanju minimalno tehničkih i drugih propisanih uvjeta za trgovinu tim proizvodima, na djelatnost trgovine primjenjuje se odredbe čl. 57. st. 1. do 4. Zakona kojim se propisuje ograničenje tjednog radnog vremena, ograničenog rada nedjeljom i neradnim blagdanima).

Stoga se u frizerskom salonu, nedjeljom i blagdanima mogu pružati frizerske usluge, ali se ne može prodavati trgovačka roba, osim kroz 16 nedjelja tijekom godine, po vlastitom odabiru pružatelja frizerskih usluga.

? 35. Smije li trgovačko društvo registrirano za trgovinu na malo, u kažuima u Istri prodavati suvenire, maslinovo ulje i druge autohtone proizvode nedjeljom i blagdanima?

Djelatnost trgovine na malo može se obavljati u prodavaonici ili izvan prodavaonice (npr. na prodajnom klupi, prodajnom štandu, iz kioska, putem automata, pokretnog vozila. prigodnom prodajom, prodajom na daljinu) uz uvjete da prodavaonica odnosno način prodaje izvan prodavaonice ispunjava minimalne tehničke i druge uvjete propisane Pravilnikom o MTU, a što rješenjem, na zahtjev trgovca utvrđuje upravno tijelo grada Zagreba odnosno županije u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave u području trgovine. Iznimno, rješenje nije potrebno u slučaju prigodne prodaje (prodaja na sajmovima, izložbama, priredbama).

Slijedom navedenog, osnovna pretpostavka da bi trgovačko društvo moglo obavljati registriranu djelatnost trgovine u kažuima je da je od nadležnog upravnog tijela ishode rješenje o tome da kažuim i oprema pomoću koje se obavlja prodaja robe (npr. prodajna klupa, police, stalaže i dr.) ispunjavaju minimalno tehničke i druge propisane uvjete

Uz prethodno ispunjenu pretpostavku, na prodaja suvenira, maslinovog ulja i druge robe u kažuima, primjenjuju se odredbe čl. 57. st. 1. do 4. Zakona o reguliranju maksimalnog tjednog fonda radnih sati, ograničenog rada nedjeljom (samo kroz 16 nedjelja, po odabiru trgovca) i zabranom prodaje u dane blagdane, osim u slučaju prigodne prodaje.

? 36. Da li ljekarne mogu raditi nedjeljom i blagdanima?

Donošenjem Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o klasifikaciji prodavaonice i drugih oblika trgovine na malo (Nar. nov., broj: 46/15), brisan je članak 21. koji se odnosi na ljekarne kao vrste specijaliziranih prodavaonice, tako da se nakon stupanja na snagu tog Pravilnika, ljekarne se više ne smatraju prodavaonicom ili drugim oblikom trgovine na malo u smislu odredbi Zakona o trgovini i pripadajućih podzakonskih propisa, slijedom čega se na njih ne odnose odredbe tog Zakona o uređenju radnog vremena prodajnih objekata. Dodajemo da Zakon o ljekarništvu (Nar. nov., br. 121/03, 142/06, 35/08 i 117/08.) uređuje način organiziranja i provođenja ljekarničke

djelatnosti kao dijela zdravstvene djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku koja se obavlja kao javna služba i koju obavljaju magistri farmacije pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

? 37. Smije li trgovac u neradnim nedjeljama i blagdanima kada je prodajni objekt zatvoren za kupce, organizirati poslove punjenja prodajnih polica te otpremanja robe naručene putem interneta?

Iako je odredbom čl. 2. toč. 7. Zakona radno vrijeme u djelatnosti trgovine definirano kao dnevno i tjedno radno vrijeme u kojem su prodavaonice i drugi oblici trgovine otvoreni za kupce, Ministarstvo je mišljenja da se ograničenje rada nedjeljom i neradnim blagdanima primjenjuje na prodajne objekte, bez obzira je su li ili ne otvoreni za kupce, budući zakonodavac propisuje nedjelju kao dan tjednog odmora radnika zaposlenih u djelatnosti trgovine, a u svrhu ostvarenja temeljnog prava na nedjelju kao dan tjednog odmora te postizanja ravnoteže privatnog i poslovnog života građana.

U nastavku, iz odgovora Ministarstva na pitanje *"Može li poslodavac ne raditi nedjeljom i blagdanima za kupce, a istovremeno organizirati rad zaposlenih radnika u skladištu, slagati i dostavljati robu putem interneta, izdavati ranije naručenu i kupljenu robu putem interneta, organizirati slaganje robe u prodajnom prostoru zatvorenom za kupce ili naložiti obavljanje i nekih drugih poslova u vrijeme dok je prodavaonica zatvorena?"* postavljeno na e-mail adresu Ministarstva (javnost@mingor.hr) izdvajamo slijedeće:

*"Mogućnost da se nedjeljom i blagdanom u prodajnom objektu obavljaju aktivnosti koje nisu vezane uz prodaju robe kupcima, već se odnose na poslove organiziranja rada zaposlenih radnika u skladištu, organiziranje i slaganje robe u prodajnom prostoru, zatvorenom za kupce te da li poslodavac može naložiti obavljanje i nekih drugih poslova u vrijeme dok je prodavaonica zatvorena, odgovaramo kako navedene aktivnosti nisu dozvoljene, budući da je izrijekom u članku 57. stavku 2. Zakona o trgovini propisano, citat: „Prodajni objekti zatvoreni su nedjeljom“ te se stoga u prodajnom objektu nedjeljom ne mogu obavljati poslovi i radnje koje ste u svom upitu naveli. U tom smislu, smisao i svrha Zakona o trgovini je da radnici zaposleni u djelatnosti trgovine mogu raditi kod poslodavca samo 16 radnih nedjelja u tijeku godine, a što je neovisno o tome da li je prodajni objekt zatvoren za kupca ili nije. U odnosu na prodaju putem interneta, kao jednog od oblika obavljanja djelatnosti na daljinu, navedena prodaja je, sukladno članku 57. stavku 6. Zakona o trgovini, propisana kao izuzeće od općeg pravila iz članka 57. stavka 2. Zakona o trgovini te sukladno članku 39a. stavku 1. Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonice („Narodne novine“, br. 66/09, 108/09, 8/10 i 108/14), podrazumijeva prodaju putem sredstva komunikacije na daljinu za obavljanje djelatnosti trgovine, prodaju robe i usluga što podrazumijeva nuđenje usluga kao i ostale oblike individualizirane prodaje robe i usluga kupcu (prodaja putem kataloga, TV prodaja, prodaja putem pošte, prodaja putem interneta i sl.). **Odredba članka 57. stavka 2. Zakona o trgovini odnosi se na prodajni objekt pa tako i na skladište te je stoga nedjeljom dopušteno zaprimiti i obraditi on-line narudžbu, ukoliko navedeno ne zahtjeva otvaranje prodajnog objekta, te slijedom navedenog nedjeljom i blagdanom nije moguće izdavati ranije***

naručenu i kupljenu robu putem interneta, slagati i dostavljati robu putem interneta, otpremiti iz prodajnog objekta ili izvršiti bilo koju drugu radnju koja bi zahtijevala otvaranje prodajnog objekta (npr. prijevoz robe između prodajnih objekata isporučitelja ili prijenos robe između sudionika u prodajnom lancu).“

Dakle, unatoč jasno definiranom pojmu "radnog vremena u djelatnosti trgovine" u čl. 2. toč.7. Zakona prema kojem se odredbe o radnom vremenu u djelatnosti trgovine primjenjuju na prodajne objekte dok su otvoreni za kupce, Ministarstvo je mišljenja da se ograničenje rada u djelatnosti trgovine odnosno propisivanje maksimalnog fonda radnih sati prodajnog objekta tjedno, mogućnost rada prodajnog objekta do najviše 16 nedjelja godišnje u dnevnom radnom vremenu do najviše 15 sati i zabrana rada prodajnih objekata nedjeljom, primjenjuje na prodajne objekte i kada nisu otvoreni za kupce (osim u slučaju iznimaka propisani čl. 57. st. 5.-7. Zakona).

? 38. Kako se pravilno ističe radno vrijeme prodajnog objekta?

Odredbom čl. 61. Zakona propisano je da je trgovac dužan na prodajnom objektu jasno, vidljivo i čitljivo za potrošače istaknuti radno vrijeme te se pridržavati istaknutog radnog vremena. S tim u svezi ističemo da je i odredbom čl. 7. st.1. toč.2. Pravilnika o MTU propisano da na vanjskoj strani prodajnog objekta mora biti na vidljivom mjestu natpis u kojem se navodi tvrtka, sjedište i naziv pravne ili fizičke osobe registriran za obavljanje kupnje ili prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini te da radno vrijeme treba istaknuti jasno, vidljivo i čitljivo na ulazu. Budući je odredbom čl. 12.toč.7. Zakona propisano da je radno vrijeme u djelatnosti trgovine dnevno i tjedno radno vrijeme u kojem su prodavaonice i drugi oblici trgovine otvoreni za kupce, u obavijesti o radnom vremenu mora se naznačiti dnevno radno vrijeme u kojem je prodajni objekt otvoren za kupce (odnosno od - do sati) kao i radne dane u tjednu, uključujući i radno vrijeme nedjeljom ako je ista u tom tjednu radna. Nema zapreke da se u obavijesti unaprijed naznače sve radne nedjelje u razdoblju jednog ili više mjeseca ili cijene godine, kao i da se potrošači o radnom vremenu obavijeste i putem drugih sredstava priopćavanja (npr. putem mrežne stranice trgovca, kataloga, tiskovina, radio i Tv emisija). Ako trgovac posluje unutar radnog vremena trgovačkog centra i/ili na otvorenom prostoru tržnica, također je obavezan na ulazu u prodavaonicu ili kiosk koji se nalazi unutar trgovačkog centra odnosno na prostoru tržnice vidno istaknuti obavijest o radnom vremenu, neovisno o tome što je zasebno istaknuto radno vrijeme i trgovačkog centra odnosno tržnice. Iznimno, ako se djelatnost trgovine obavlja na klupama i štandovima unutar trgovačkog centra ili tržnica i u radnom vremenu trgovačkog centra odnosno tržnice, tada trgovac ne mora posebno isticati radno vrijeme na prodajnom štandu ili klupi. Iznimno, kada je u pitanju OPG, podsjećamo da je odredbom čl. 27. st.3. Zakona o obiteljskom poljoprivredno gospodarstvu, propisano da OPG nije dužan isticati početak i završetak radnog prilikom prodaje vlastitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda proizvedenih na OPG-u.

? 39. Tko je obavezan voditi evidenciju o radnoj nedjelji i u kojem sadržaju se ista mora voditi?

Imajući u vidu mehanizme načina provedbe inspekcijiskog nadzora, odredbom čl. 57. st. 8. Zakona propisano je da trgovac mora voditi evidenciju radnog vremena za svaku radnu nedjelju tijekom te-

kuće godine u obliku pisane isprave ili elektroničkog zapisa, kao i da je dužan nadležnom inspektoru tijekom nadzora omogućiti uvid u tu evidenciju. Navedena obveza odnosi se na trgovca, ali i prodavatelja iz čl. 5. Zakona kada obavlja prodaju svojih proizvoda nedjeljom (npr. na nositelja OPG-a, šumoposjednika, pravnu i fizičku osobu registriranu za djelatnost proizvodnje, udrugu i drugu neprofitnu pravnu osobu koja u skladu s odredbama svog statuta ili drugog osnivačkog akta prodaje svoje proizvodi bez namjere stjecanja dobiti). Sadržaj evidencije o radnom vremenu tijekom radne nedjelje nije propisan, ali imajući u vidu razlog propisivanja takve obveze (omogućavanje učinkovitog obavljanja inspekcijiskog nadzora), evidencija bi svakako treba sadržavati podatke o datumu one nedjelje u kojoj se obavlja prodaja, početku i završetku radnog vremena te ukupnom trajanju dnevnog radnog vremena i to posebno za svaki prodajni objekt (prodavaonicu, štand, kiosk, pokretno vozilo).

Dodajemo da je neovisno o tome je li trgovac odnosno drugi prodavatelj pravna ili fizička osoba - obrtnik, obveza vođenje evidencije radnog vremena propisana i odredbom čl. 5. Zakona o radu (Nar. nov., br. 93/14., 127/17., 98/19. i 151/22.) te se ista može koristiti i u ovu svrhu. Podsjećamo, tom je odredbom propisano da: je poslodavac dužan voditi evidenciju o radnicima koji su kod njega zaposleni (st.1.); evidencija o radnicima mora sadržavati podatke o radnicima i o radnom vremenu (st.2.); je poslodavac dužan inspektoru rada na njegov zahtjev dostaviti podatke i o radu (st.3.); ministar nadležan za rad pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima (st.4.). Dodajemo da je ministar nadležan za poslove rada donio Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (Nar. nov., br. 73/17.).

Dakle, trgovci poslodavci ispunit će obvezu propisanu čl. 57. st.8. Zakona ako propisno vode evidenciju o radnicima sukladno propisima o radu, a obrtnici, OPG-ovi, udruge i druge neprofitne pravne osobe koje nemaju zaposlene radnike, morat će samostalno kreirati evidenciju radnog vremena za svaku radnu nedjelju sa minimalnim podacima o datumu, početku i završetku te ukupnom trajanju rada za svaku radnu nedjelju, bilo u obliku pisane isprave ili elektroničkom obliku.

? 40. Koji inspektori su nadležni za provedbu inspekcijiskog nadzora nad primjenom odredbi Zakona kojima se uređuje radno vrijeme u djelatnosti trgovine?

Inspekcijiski nadzor nad provedbom odredbe čl. 57., 57.a i 61. Zakona kojim se regulira radno vrijeme u djelatnosti trgovine obavljaju tržišni inspektori Državnog inspektorata bilo kroz provedbu redovnog (planiranog) inspekcijiskog nadzora u predmetu kontrole radnog vremena prodajnih objekata ili povodom zaprimljenih predstavi iz kojih proizlazi osnovana sumnja da se pojedini trgovac ne pridržava odredbe Zakona o uređenju radnog vremena.

Trgovac je na zahtjev inspektora obavezan predočiti mu evidenciju radnog vremena za svaku nedjelju tijekom tekuće godine koju mora voditi u obliku pisane isprave ili elektroničkog zapisa. Radi provedbe inspekcijiskog postupka Ministarstvo financija, Porezna uprava, mora nadležnom inspektoru, na njegov zahtjev, dostaviti podatke iz sustava fiskalizacije o radnoj nedjelji trgovca. Podsjećamo da su trgovci koji su obveznici fiskalizacije u prometu gotovinom sukladno Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 132/12., 115/16., 106/18. i 121/19.) za potrebe provedbe postupka fiskalizacije ispostavljanja gotovinskog računa, pored ostalog obvezni prijaviti svaku promjenu o poslovnom prostoru. U tom smislu, trgovci kod kojih zbog zabrane rada nedjeljom i blagdanima odnosno

